

KINH TẾ HỌC KHU VỰC CÔNG

Bài tập 2

Ngày nộp: Thứ Tư, 24/04/2019

Câu 1:

Có người cho rằng thuế tiêu thụ đặc biệt ở Việt Nam có tính lũy tiến nhưng cũng có người cho rằng hệ thống này là lũy thoái. Anh/chị đồng ý với ý kiến nào? Hãy giải thích và cho ví dụ để minh họa cho ý kiến của anh/chị.

Anh/chị hãy cho biết mức độ lũy tiến/lũy thoái của thuế tiêu thụ đặc biệt này sẽ bị ảnh hưởng như thế nào trong những trường hợp sản phẩm được sản xuất bởi:

- Những ngành cạnh tranh, trong đó đường cung không co giãn.
- Một doanh nghiệp độc quyền với đường cầu tuyến tính.
- Một doanh nghiệp độc quyền với đường cầu có độ co giãn không đổi.

Gợi ý làm bài: Vẽ đồ thị để minh họa và phân tích cho các trường hợp.

Câu 2:

Giả sử với cơ chế đặc thù vừa được Quốc hội trao cho, Chính quyền TP.HCM dự định đánh thuế bất động sản lên đất và công trình xây dựng trên đất.

- Theo anh/chị, phạm vi tác động của chính sách thuế bất động sản này của TP.HCM sẽ như thế nào? Ai sẽ là người chịu gánh nặng thuế này?
- Người ta lo ngại việc trao quyền cho chính quyền TP.HCM được tự thiết kế chính sách thuế bất động sản sẽ dẫn đến sự lạm dụng quyền đánh thuế để huy động nguồn thu cho địa phương? Anh/chị có đồng ý với nhận định này không? Hãy phân tích và chứng minh cho lập luận của anh/chị.

Câu 3:

Ở Việt Nam hiện tại có thuế bảo vệ môi trường đánh lên xăng dầu. Mục đích chính của loại thuế này, theo giải thích của Bộ Tài chính, là nhằm bảo vệ môi trường do tác động của việc sử dụng xăng dầu gây ra.

- Theo anh/chị, chính sách thuế này có thỏa mãn 3 tiêu chí: (i) Hiệu quả kinh tế, (ii) Công bằng xã hội, và (iii) Khả năng thực thi không?
- Có ý kiến cho rằng, việc hạn chế sử dụng xăng dầu cũng có nghĩa là giảm nhu cầu sử dụng xe cộ và đi lại, qua đó giảm tắc nghẽn giao thông, giảm quá tải lên hệ thống đường bộ và góp phần bảo trì đường sá. Anh/chị có đồng ý với ý kiến này không? Hãy giải thích và chứng minh cho lập luận của anh/chị.

Câu 4:

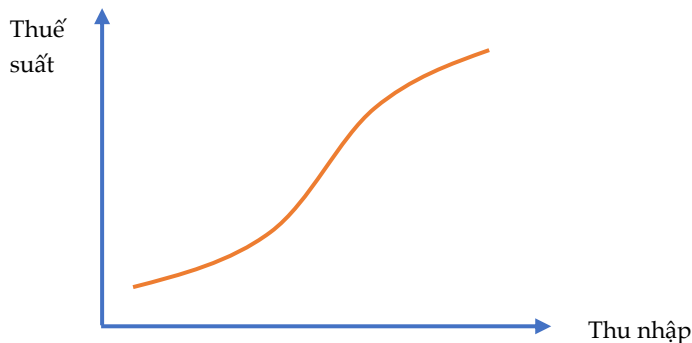
Chúng ta biết rằng, các cá nhân thường đứng trước sự lựa chọn có tính đánh đổi giữa lao động và nghỉ ngơi. Thông thường, với hệ thống thuế lũy tiến, khi thu nhập đạt đến một ngưỡng nhất định – thường là ở ngưỡng khá cao, người ta có xu hướng làm việc ít lại để dành thời gian nhiều hơn

cho nghỉ ngơi. Tuy nhiên, cũng có những xã hội, ở đó ngay cả khi thu nhập mới chỉ ở ngưỡng thấp, người dân đã có xu hướng dành thời gian nhiều hơn cho nghỉ ngơi.

- Anh/chị hãy cho biết, trong trường hợp nào thì một hệ thống thuế sẽ có khuynh hướng khuyến khích người dân lao động thêm? Trong trường hợp nào một hệ thống thuế lại có thiên hướng khuyến khích người dân lựa chọn nghỉ ngơi thay vì lao động thêm?
- Theo anh/chị, đối với những xã hội như trên, hệ thống thuế nên được thiết kế như thế nào để khuyến khích người dân lao động nhiều hơn thay vì nghỉ ngơi sớm?
- Thay cho mối quan hệ giữa **lao động và nghỉ ngơi**, chúng ta có thể biểu thị mối quan hệ giữa **lao động và tiêu dùng**. Anh/chị hãy vẽ các đường đẳng dụng, và xác định hiệu ứng thu nhập, hiệu ứng thay thế phát sinh từ hệ thống thuế như được thiết kế ở câu 4b.

Câu 5:

- Hãy lấy ví dụ thực tế ở Việt Nam để minh họa và phân biệt hai hành vi tránh thuế (tax avoidance) và trốn thuế (tax evasion). Hãy giải thích vì sao những hành vi này được xem là tránh/trốn thuế?
- Giả sử phúc lợi xã hội được đo bằng một hàm vị lợi của Bentham, hãy giải thích tại sao hệ thống thuế giá trị gia tăng ở Việt Nam có thể xem là một hệ thống thuế đáng mong đợi?
- Liệu Việt Nam có nên áp dụng một hệ thống thuế thu nhập cá nhân theo dạng như hình dưới đây không? Hãy giải thích.

Gợi ý: Phân tích 3 tiêu chí: (i) Hiệu quả kinh tế, Công bằng xã hội, và (iii) Khả năng thực thi. Phân tích các trường hợp khác nhau của hàm phúc lợi xã hội.

Câu 6:

Theo Bộ Tài chính, nhằm hỗ trợ và tạo điều kiện cho các hộ kinh doanh chuyển đổi hoạt động sang mô hình doanh nghiệp, thúc đẩy doanh nghiệp nhỏ và vừa (SMEs) phát triển, Bộ này đề xuất giảm thuế thu nhập doanh nghiệp cho loại hình SMEs về 15-17% thay vì 20% như hiện nay. Cụ thể, thuế suất 15% sẽ áp dụng đối với doanh nghiệp có tổng doanh thu năm dưới 3 tỷ đồng và có số lao động tham gia bảo hiểm xã hội bình quân năm không quá 10 người. Thuế suất 17% áp dụng đối với doanh nghiệp có tổng doanh thu năm từ 3 tỷ đồng đến dưới 50 tỷ đồng và có số lao động tham gia bảo hiểm xã hội bình quân năm không quá 100 người.

- Theo anh/chị, chính sách thuế mới theo đề xuất của Bộ Tài chính nhằm mục đích khuyến khích điều gì? Trên thực tế, chính sách thuế này có thể khuyến khích điều gì?
- Hãy phân tích 3 tiêu chí: (i) Hiệu quả kinh tế, (ii) Công bằng xã hội, và (iii) Khả năng thực thi của đề xuất cải cách thuế này của Bộ Tài chính.